

برنامه ها و اقدامات

مبارزه با قاچاق کالا

در استان ها

این شماره:

گفت و گو با آقای مرادی

دبیر کمیسیون مبارزه با قاچاق کالا و ارز استان هرمزگان

متعدد ورود و صدور کالا، و حجم عظیم بار و مسافر در این منطقه، عامل دیگر زمینه‌ساز قاچاق کالا است. روزانه بیش از یک هزار کامیون تنها به بندرعباس وارد می‌شوند و محموله‌های این‌ها غالباً کالاهای واردات است. مناطق آزاد تجاری - صنعتی و حجم عظیم مسافرانی که از گوشه و کنار راهی این مناطق می‌شوند از زمینه‌های دیگر قابل ذکر است. هم چنین محرومیت منطقه و عدم توجه کافی به ظرفیت‌های موجود برای توسعه و به ویژه اشتغال‌زایی چون دیگر مناطق مرزی، در قاچاق تاثیر به‌سزایی دارد.

• مهم‌ترین اقدامات انجام شده توسط کمیسیون استان را در راستای پیش‌گیری و مبارزه با قاچاق کالا بیان فرمایید.
در مورد مبارزه با قاچاق کالا، کمیسیون استان ۹ جلسه و کمیته‌های تخصصی ۱۳ جلسه، کمیسیون شهرستان‌ها ۴۵ جلسه و مسئولان کمیسیون استان با شهرستان‌ها ۱۷ جلسه تشکیل داده‌اند. هم چنین ۲۰ نشست آموزشی نیز برگزار گردید. حاصل این جلسات و نشست‌ها تشکیل ۱۷۶۶ پرونده‌ی قاچاق به ارزش ۴۳۰ میلیارد ریال بوده که نسبت به سال پیش، از نظر ارزش ۲۲ درصد و از نظر جرمیمی وصولی ۲ درصد افزایش

هرمزگان چه عوامل و بسترهای خاصی زمینه ساز فعالیت‌های قاچاق بوده‌اند؟
ساحل طولانی و پیوند دیرینه ساکنان این استان با مهاجران ایرانی و مردمان کشورهای حوزه‌ی خلیج فارس، از عوامل منحصر به فردی است که فعالیت‌های قاچاق کالا را در این استان تسهیل نموده‌اند. وجود ۱۲۱ خور که در بدترین شرایط روی هم امکان پهلوگیری شناورها را ارائه می‌کنند، قابلیت ویژه‌ی به شمار می‌رود. همان‌طور که گفته شد، استان هرمزگان حدود ۱۲۰۰ کیلومتر خط ساحلی دارد. مردمان این استان از گذشته‌های دور با دریا و اقتصاد دریایی آمیخته بوده‌اند. هم‌اکنون نیز حدود ۳۹ هزار نفر به گونه‌ای به کار صید و صیادی اشتغال داشته و ۳۴۸۰ شناور صیادی در آب‌های ساحلی فعالیت می‌کنند. در کنار اکثریت قریب به اتفاق صیادان زحمت‌کش، بسیاری افراد سودجویی که در پوشش صید، به کار قاچاق می‌پردازند. پیوند زبانی، مذهبی و فامیلی با مهاجران ایرانی آن سوی مرز نیز کار قاچاق را راحت‌تر می‌کند. از ده‌ها سال پیش، عده‌ی زیادی از ساحل‌نشینان هرمزگان به کشورهای حوزه‌ی خلیج فارس مهاجرت نموده‌اند. ارتباطات خویشاوندی میان این مردم و آمد و رفت‌های زیاد آن‌ها، گاه محرک انجام کارهای قاچاق گردیده است. اسکله‌های

• در آغاز، شمایی کلی از ویژگی‌های جغرافیایی استان ارائه فرمایید.
استان هرمزگان با وسعتی در حدود ۶۸۴۷۵ کیلومتر مربع در جنوب کشور و در همسایگی استان‌های سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس قرار گرفته است. جنوب استان با مرز دریا به طول حدود ۱۲۰۰ کیلومتر، به آب‌های خلیج فارس و دریای عمان و از آن طریق به کشورهای امارات عربی متحده، قطر و عمان مربوط می‌گردد. تنگه‌ی راهبردی هرمز به عنوان یکی از حساس‌ترین و حیاتی‌ترین گذرگاه‌های آبی جهان در قلمرو این استان قرار داشته و ۱۴ جزیره‌ی کوچک و بزرگ در محدوده‌ی آب‌های ساحلی استان هرمزگان قرار دارند. این استان مطابق آخرین تقسیمات کشوری دارای ۸ شهرستان (میناب، بندرعباس، رودان، قشم، جاسک، حاجی‌آباد و ابوموسی)، ۳۱ بخش، ۶۹ دهستان و ۲۴۰۶ روستا می‌باشد. بر اساس سرشماری سال ۱۳۸۵، جمعیت استان ۱/۴۰۳/۶۷۴ نفر است که ۵۷ درصد آن‌ها در بخش خدمات، ۲۲ درصد در بخش صنعت و ۲۱ درصد در بخش کشاورزی مشغول به کار می‌باشند.

• جدای از آن چه به سیاست‌های کلان و اقتصاد ملی مربوط می‌گردد، در استان

برای تعامل بیش‌تر با سایر دستگاه‌ها، چه کارهایی انجام داده‌اید؟

بیش‌ترین تلاش ما بر این بوده که در همایش‌ها و نشست‌های مرتبط فعالانه حضور داشته باشیم و نهایت همکاری را با دستگاه‌ها و سازمان‌های متولی امر مبارزه، داشته باشیم. جلسات مستمر و مشترکی با تشکل‌های اصناف استان در بخش حمل و نقل جاده‌ای داشتیم و ضوابط و دستورالعمل‌ها را به آنان گوشزد کرده و اطلاع‌رسانی نمودیم.

• در خصوص ارتقای سطح بهره‌وری کارکنان چه اقداماتی صورت گرفته است؟
اهمیت و نقش نیروی انسانی کارآمد و متعهد در به فعلیت رساندن تصمیمات و سیاست‌ها، بر هیچ کس پوشیده نیست. بنابراین بخش مهمی از پیشرفت کار و سلامت امور، مرهون آماده‌سازی نیروی انسانی و استفاده‌ی تام و تمام از ظرفیت‌های کارکنان است.

به این جهت هم آموزش نیروی انسانی را جدی گرفتیم و هم تشویق و تنبیه را از نظر دور نداشتیم. ارائه و برگزاری

۲۰ دوره‌ی آموزش مرتبط با قاچاق کالا و شرکت‌دادن نیروهای محوری در نشست‌ها و همایش‌ها، اساسی‌ترین اقدامات صورت گرفته در آموزش کارکنان بود. کارکنان فعال و خلاق به گونه‌های مختلف مورد تقدیر و تشویق قرار گرفتند و موارد تخلف با جدیت پی‌گیری شدند. آموزش سهمیه‌بگیران فرآورده‌های نفتی به منظور امکان ارائه‌ی درخواست از طریق فرم الکترونیکی الف، مثالی در این راستا است. در جهت جلوگیری از تخلفات، بازدیدهای مستمری از مجاری عرضه‌ی سوخت به عمل آمد و ۳۹ جلسه

نفتی یارانه‌ای شامل ۲۰ میلیون لیتر بنزین و ۱۸۵ میلیون لیتر گازوئیل با کم‌ترین اعتراض و شکایت، بررسی و پاسخ داده شد.

دستگاه‌های عضو کمیسیون مبارزه با قاچاق کالا و ارز استان، سه رزمایش برای پیش‌گیری و مقابله با باند‌های جعل اسناد گمرکی در پوشش کالاهای ترانزیتی انجام دادند و در نتیجه‌ی آن ۳۷ دستگاه خودرو سبک و نیمه‌سنگین توقیف و ۸۷ نفر متهم در این رابطه دست‌گیر شدند. هم‌چنین ۴ رزمایش در زمینه‌ی مبارزه با مشروبات الکلی انجام شد که حاصل آن توقیف ۵۵ دستگاه خودرو، فرزندشاور، و کشف ۳۲۰۶۶ قوطی مشروب، هم‌چنین دست‌گیری ۱۱ متهم بود. ۸ مرحله رزمایش نیز در رابطه با قاچاق سوخت انجام پذیرفت و در آن ۱۱۸ دستگاه خودرو، ۲۸ فرزند موتور لنج، و ۵ فرزند کشتی توقیف شدند؛ افزون بر آن ۵۹۷۴۶۳۷ لیتر سوخت قاچاق کشف گردید. از سویی شناسایی اسناد خلاف واقع؛ شناسایی اسناد کم‌اظهاری؛

تقویت بدنه‌ی کارشناسی گمرک؛ ارسال گزارش‌های ماهانه‌ی پرونده‌های مشکله‌ی قاچاق و پی‌گیری پرونده‌های قاچاق تا حصول نتیجه‌ی نهایی بخش دیگری از اقدامات کمیسیون

استان در سال ۱۳۸۸ را تشکیل می‌داد. کمیسیون مبارزه با قاچاق استان هرمزگان به منظور نظارت و کنترل بر فعالیت‌های گمرک و پیش‌گیری از وقوع تخلف، نظارت و بازرسی مستمری از گمرکات و دفاتر تابعه معمول می‌نمود که بازدید از گمرک و دفاتر تابعه؛ و نظارت بر اجرای صحیح قوانین و مقررات؛ استقرار در درب‌های خروجی گمرکات؛ و انبارگردانی از دفاتر گمرکی و مناطق ویژه، عمده‌ترین اقدامات انجام شده در این زمینه هستند.

نشان می‌دهند. در این مدت بیش از ۱۰ میلیون لیتر گازوئیل قاچاق کشف شد که نسبت به سال قبل، ۶۷ درصد افزایش داشت. جالب است عرض کنم که در خصوص یکی از پرونده‌های قاچاق سوخت، ۸۰۰۰ میلیارد ریال جریمه در نظر گرفته شد.

سامان‌دهی شناورها، طرحی بوده که در جهت ایجاد انضباط دریایی از جانب استان به ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق ارائه شد و پس از موافقت ستاد مرکزی در استان هرمزگان (و استان‌های دیگر) به اجرا گذاشته شد. طرح یاد شده در این استان ۴۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. یکی از کالاهای موثر در این طرح، نگهداری تمامی شناورهای توقیفی در محلی مناسب بوده که این اقدام، زمینه‌ی اشتغال برای ۵۰ نفر را فراهم نموده، موجب نگهداری صحیح شناورها شده و ۳۰ میلیارد ریال صرفه‌ی اقتصادی به بار آورده است.

از سال ۱۳۸۴ به منظور تسهیل بانکرینگ سوخت و صادرات مواد نفتی، هم‌چنین صادرات مواد معدنی، یک بندر ترافیکی در ضلع شرقی شهید رجایی با مشارکت بخش خصوصی احداث گردید. این بندر با سرمایه‌گذاری ۶۸۰ میلیارد ریال، ظرفیت ۱۰۰ هزار متر مکعب سوخت را دارد. در خصوص بانکرینگ سوخت، دو شرکت سرمایه‌گذار فعالیت می‌نمایند که طی ۱۰ ماه اول سال ۱۳۸۸، با به‌کارگیری ۱۸ فرزند کشتی حدود ۲۲ میلیون تن نفت گاز و نفت کوره به قیمت‌های بین‌المللی به فروش رساندند.

از اقدامات دیگر می‌توان به فعالیت‌های عمرانی در مرز اشاره نمود. از سال ۱۳۸۶ به منظور تقویت پاسگاه‌های مرزی، احداث و نگاهداری جاده‌های ساحلی و خرید شناور، ۲۰۰ میلیارد ریال هزینه شد. در این راستا حدود ۱۰ کیلومتر جاده‌ی ساحلی ایجاد شد که سهم به‌سزایی در کاهش ورود کالاهای قاچاق و مشروبات الکلی داشته است.

ایجاد سامانه‌ی الکترونیکی کنترل سوخت از فعالیت‌های دیگر قابل ذکر است. پس از توجیه و ابلاغ این سامانه از سوی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و برگزاری چندین کارگاه آموزشی و توجیهی، با بهره‌گیری از سامانه، ۴۵۰۰ تقاضای دریافت فرآورده‌های

عنوان برنامه	زمان (دقیقه)	موضوع
بازتاب	۶۰	چگونگی تکمیل فرم الف
پیام ساحل	۵۱۰	اطلاع رسانی در مورد سامانه‌ی سوخت و روش بهره‌گیری از آن
مردم و مسئولان	۱۸۰	مصاحبه با مردم و مسئولان پیرامون موضوع‌های مرتبط با قاچاق
نمایش هفته	۱۶۰	قاچاق و پیامدهای آن
توسعه در هرمزگان	۱۰۵	قاچاق و پیامدهای آن
در گستره‌ی قانون	۶۰	میزگرد پیرامون قاچاق
شوبندر	۴۰	قاچاق کالا
آفتاب آدینه	۱۵	قاچاق کالا
مجله‌ی تصویری	۱۲	قاچاق کالا
پاسخ	۳۰	قاچاق کالا
سرپناه	۳۰	قاچاق کالا
خبر مکتوب ارسالی	-	۸۳ مورد خبر در موضوعات مختلف از قبیل جلسات و کمیسیون قاچاق، پخش تصاویر جلسات ماهانه و...
خبر صوتی	-	۲ مورد در موضوعات پیشین
خبر تصویری	-	۷۲ مورد در موضوعات پیشین
پخش خبر	-	۲۳۸ مورد در موضوعات پیشین
تلویزیونی پخش خبر رادیویی	-	۱۳۱ مورد در موضوعات پیشین

در ارتباط با این تخلفات تشکیل، و ۱۰ پرونده به مراجع قضایی ارسال شد.

با آگاهی از نقش مهم شناورها در امر قاچاق چه کارهایی در خصوص کنترل شناورها انجام داده‌اید؟

شناورهای صیادی را پیش از صدور مجوز صید مورد بازدید قرار می‌دهیم تا این که احیانا مخازن اضافی و متحرک برای قاچاق کردن سوخت نداشته باشند و ادوات ابزارهای نصب‌شده و استفاده‌شده در آن‌ها که در زمینه‌ی صید بوده، زمینه‌ی قاچاق را فراهم نیاورد. از فعالیت شناورهای فاقد هویت جلوگیری به عمل آمده و با کدگذاری شناورها، بر فعالیت آن‌ها نظارت کرده و با شناورهای متخلف برخورد قانونی انجام می‌شود. اقدامات مبارزه در جهت کنترل پهلوگیری شناورها و بازدید از محموله‌ها نیز جای خود را دارد که به طور معمول انجام می‌پذیرد.

• فعالیت‌های تبلیغی - ترویجی کمیسیون استان چه بوده است؟

استحضار دارید که بخش مهمی از فعالیت‌های ستاد باید بر امر پیش‌گیری متمرکز باشد. همیشه پیش‌گیری کارسازتر از مبارزه است. بنابراین اطلاع‌رسانی و انجام کارهای فرهنگی و تبلیغی اهمیت و ارزش خاص خود را دارند. در این رابطه تلاش کردیم تا از امکانات دیداری، شنیداری سالن‌های بار به منظور اطلاع رسانی به رانندگان در محل تجمع آن‌ها استفاده کنیم. در پایانه‌های عمومی به نصب پلاکاردها و تراکت‌های تبلیغی اقدام نموده و این کار را در پایانه‌های بندرعباس، بندر خمیر و بندر لنگه با جدیت بیش‌تر استمرار بخشیدیم.

نصب بر چسب با مضامین مورد اشاره در دستورالعمل‌های ابلاغ شده بخش دیگری از کار را تشکیل می‌داد. بخش مهمی از برنامه‌ها بر تهیه‌ی گزارش‌های خبری، گفت‌وگوی رادیویی، ارسال پیامک؛ مکاتبات؛ و تماس تلفنی متمرکز بود. ذکر آمار مختصری از برنامه‌های مربوط به صدا و سیما، خالی از فایده نیست که به صورت جدولی به شرح زیر پیش روی خوانندگان محترم نشریه قرار می‌گیرد.

در مورد کارهای تبلیغی - فرهنگی، بهره‌گیری از مناسبت‌های مختلف سال، و چاپ و عرضه‌ی پوسترهای تبلیغی در زمینه‌ی اهداف پیش‌گیرانه از قاچاق،

جمله کارهای پیش‌گیرانه‌ی مهم و اساسی در مقوله‌ی جلوگیری از قاچاق کالا، حل معضل اشتغال و کمی درآمد در میان بخشی از مردمی است که برای آن‌ها چاره‌ای جز دست‌زدن به قاچاق باقی نمی‌گذارد. گر چه در آمار رسمی سال ۱۳۸۵، نرخ بی‌کاری در استان هرمزگان حدود ۷ درصد اعلام شده که از میانگین رقم کشور پایین است، اما همین رقم نیز نباید وجود داشته باشد تا زمینه‌ی قاچاق زایل گردد. خوش‌بختانه از طریق اعطای مجوز احداث واحدهای صنعتی به این امر مهم در استان توجه شده است.

صدور ۴۶ فقره پروانه‌ی بهره‌برداری صنعت با سرمایه‌گذاری ۸۳۳۰۷۸۶ میلیون ریال و ایجاد ۹۷۸ فرصت شغلی هم‌چنین صدور ۱۹۱ فقره جواز تاسیس با فرصت شغلی برای ۹۴۰۷ نفر در این زمینه قابل ذکر است.

نکته‌ی دیگر توجه به کیفیت بخش تولیدات داخلی است. ۶۲ واحد در استان هرمزگان در سال ۱۳۸۸ موفق به دریافت نشان استاندارد شده‌اند و پرونده‌ی ۴۰ واحد نیز در حال بررسی است.

از کارهایی است که شاید تاکنون انجام نشده باشد. از جمله در هفته‌ی سلامت صدها پوستر در باره‌ی موضوع دارو و کالاهای بهداشتی قاچاق و تقلبی چاپ و ارائه شده و نمایشگاهی از این اقلام ترتیب داده شد تا مردم از عوارض و مخاطرات بهداشتی ناشی از استفاده از آن‌ها، آگاه گردند.

چه کارهایی را در سال جاری در اولویت قرار داده‌اید؟

اجرای دو طرح تاکنون در برنامه‌های سال ۱۳۸۹ مورد نظر قرار گرفته که یکی، استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی (GPS) بر روی شناورهای صیادی و تجاری است. آزمایش سیستم فوق بر روی ۱۰ شناور، نتیجه‌ی مثبت داشته است. طرح دیگر، کنترل الکترونیک ۶۰۰۰ دستگاه کامیون حاصل کالاهای خروجی از بندر شهید رجایی است که امیدواریم بتوانیم به اجرا برسانیم.

• در پایان اگر نکته‌ی دیگری را قابل ذکر می‌دانید بیان فرمایید.

باز تاکید می‌کنیم که بدون اقدامات پیش‌گیرانه، کارهای مبارزاتی نیز عقیم خواهد ماند و نتیجه‌ای نخواهد داد. از